

ONTWERP VAN BIJZONDER BESTEMMINGSPLAN 15 TER

- I. HET RAPPORT
  1. SCHRIFT VAN DE BESTAANDE RECHTSTOESTAND
  2. SCHRIFT VAN DE BESTAANDE FEITELIJKE TOESTAND
  3. NOTA OVER DE GEPLANDE INHOUD VAN DE SCHRIFTELIJKE EN GRAFISCHE VOORSCHRIFTEN
  4. VERGELIJKING VAN DE VOORSCHRIFTEN
  - 5. UITEENZETTING VAN DE MOTIEVEN**
  6. NOTA TOT TOEPASSING VAN ARTIKEL 64/1 VAN HET BWRO

- II. DE PLANNEN
  1. LIGGINGSPLAN
  2. PLAN VAN DE BESTAANDE RECHTSTOESTAND
  3. PLAN VAN DE BESTAANDE FEITELIJKE TOESTAND

- III. DE BESTEMMINGEN
  1. SCHRIFT VAN DE SCHRIFTELIJKE VOORSCHRIFTEN
  2. KAART VAN DE BESTEMMINGEN

I. Belastende factoren, uitdagingen, mogelijkheden	3
I.1. Context	3
I.2. De uitdagingen.....	3
I.3. De gedetailleerde motivering van de beslissing om de procedure op te starten.....	3
I.4. De problematieken waarvoor het een oplossing wil bieden.....	5
I.5. De mogelijkheden die het wil aangrijpen.....	5
I.6. De moeilijkheden die overwonnen moeten worden	7
I.7. De specifieke kenmerken van het beschouwde grondgebied.....	7
II. Middelen om het plan te wijzigen.....	7
II.1. Het begrip van woning verduidelijken	7
II.2. Gemengdheid	8
II.3. Aanpassing van de zonering.....	8
II.4. Beantwoorden aan het GPDO.....	8
II.5. Beantwoorden aan de behoeften tot aanpassing van het stedelijk milieu	9
II.5.1. De biodiversiteit vergroten	9
II.5.2. De kwaliteit van de openbare ruimtes verbeteren	9
II.5.3. De hitte-eilanden beperken	10
II.5.4. Het regenwater op het perceel en in de openbare ruimte beheren.....	12

I. Belastende factoren, uitdagingen, mogelijkheden

I.1. Context

Bijzonder Bestemmingsplan nr. 15 en zijn wijziging van de voorschriften nr. 15bis zijn al meer dan 65 jaar van kracht. Het werd in 1954 opgestart om een vastgoeddruk te regelen, waarvan de tendens eruit bestond hoge appartementsgebouwen voor te stellen, en maakte de ontwikkeling van een huizenblok mogelijk waarvan de randen een evolutie gekend hebben die voldoet aan de doelstellingen van het plan.

Dit huizenblok met een oppervlakte van 6 ha, 81 a en 55 ca kent een grote stabiliteit op vlak van aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning.

Het huizenblok telt een aantal herenhuizen waarvan het eengezinskarakter het residentieel karakter van de wijk garandeert, maar die moeilijkheden vertonen of kunnen vertonen om een dergelijke bestemming te behouden ten aanzien van hun oppervlakte, de evolutie van de grootte van de gezinnen, de evolutie van de woningbehoeften en ten aanzien van de energiebehoeften die ze vereisen.

De tuinen en de kern van het huizenblok zijn zeer kwalitatief en bevatten talrijke grote bomen.

I.2. De uitdagingen

De voornaamste uitdaging van dit oude plan ligt in de totale beperking van secundaire bestemmingen aangezien enkel woningen toegestaan zijn.

De noodzaak van de aanpassing/wijziging van het plan is opgedoken ingevolge verschillende vaststellingen, meer bepaald:

- De moeilijke interpretatie van de bestemming van de omschreven gebieden in de vorm van typologie van de bouwwerken en niet in termen van bestemming, wat kan leiden tot een riskante interpretatie;
- De huidige onmogelijkheid om de grote huizen te verdelen;
- De mogelijkheid om appartementsgebouwen te bouwen op de plaats van de bestaande vrijstaande huizen in de Edith Cavellstraat;
- De aanpassing of de wijziging van de zonering naargelang de landschappelijke, patrimoniale en milieukundige doelstellingen;
- De beperkte bestemming van het sportgebied;
- Het gebrek aan voorschriften voor het sportgebied (enkel gravel);
- Een voorschrift dat geen gemengdheid toestaat;
- Achterhaalde verwijzingen naar de esthetiek zoals de halflandelijke aard, herenhuis, ...;
- De ouderwetse aard en de onduidelijkheid van bepaalde voorschriften (strodak), ...;
- Het gebrek aan een voorschrift over de bouwkundige aard van de bouwwerken (erker, dakkapel, ...);
- De weinige voorschriften over de achteruitbouwstroken, de bebouwde dichtheid, de grondinneming, de materialen, de inrichting van de omgeving, ...;
- De gewestelijke doelstelling voor de verdichting van de tweede ring en de bescherming van de binnenterreinen van de huizenblokken.

I.3. De gedetailleerde motivering van de beslissing om de procedure op te starten

De wijziging van het plan zou het mogelijk maken deze oude planningstool opnieuw in de tijdsgeest te doen passen voor de milieukundige en patrimoniale aangelegenheden in een huizenblok dat deel uitmaakt van een bijzonder deel van enkele residentiële huizenblokken langs de Edith Cavellstraat, als een "koppelteken" tussen twee handelskernen (Vanderkinderestraat en De Frélaan).

De verduidelijking van de bestemmingen en van de woningdichtheid is noodzakelijk gezien de grootte van de bouwwerken.

Sinds de laatste 3 decennia is de verdichting van percelen gewijd aan huisvesting een delicate kwestie in het volledige Brussels gewest. De gezinnen zijn kleiner en de moeilijkheid om kleine woningen te vinden is reëel. In BBP 15 is ze onmogelijk voor bepaalde percelen waarvan de huizen oppervlaktes vertonen die vandaag de behoeften van een eengezinswoning overschrijden, aangezien het BBP de verdeling van de huizen niet toestaat. De vraag tot eventuele verdeling kan gesteld worden om te beantwoorden aan de behoeften van bepaalde gezinnen of aan de behoefte aan kleinere woningen, maar de verdeelvoorwaarden moeten zeer duidelijk gedefinieerd worden, meer bepaald om het erfgoed, de residentiële aard van het huizenblok en de bewoonbaarheidskwaliteiten te beschermen.

De wijziging van het voorschrift is ook nodig voor de materialen.

De verduidelijking van het voorschrift zou de notie van goede plaatselijke aanleg en de integratie van de renovaties in de bebouwde context ophelderen.

De gemengdheidsgraad in de wijk en de aanwezigheid van voorzieningen (waaronder onderwijsinstellingen) getuigen van een rijk en gevarieerd lokaal aanbod en rechtvaardigen de doelstelling voor het behoud van de kwaliteit van dit residentieel huizenblok, zonder noodzakelijkerwijs de bestemming ervan open te stellen voor al diegene die het Gewestelijk Bestemmingsplan voorziet. De nevenactiviteiten bij de woning zouden echter telewerk mogelijk kunnen maken. Wegens de nabijheid van het openbaar vervoer kan het huizenblok echter bestemd worden tot meer gemengdheid.

De studie die voor het ontwerp van Bijzonder Bestemmingsplan nr. 15ter overwogen wordt omvat een evaluatie van de gegrondheid van de voorschriften (of het onbruik ervan), van de behoeften inzake evolutie van het gebouwenbestand en een opmaak van nieuwe regels, die betrekking hebben op de volgende aspecten:

1. Afstemming van de gebouwen inzake onthaal van nieuwe wooneenheden in een kwalitatief gebouw dat soms aanzienlijke oppervlakken in eengezinswoning vertoont, door verdeling van de woningen, en/of met de mogelijkheid om professionele plaatsen te vestigen die thuis beoefend kunnen worden, zoals de vrije beroepen bijkomstig bij de woningen, maar ook de zelfstandige beroepen die thuis beoefend kunnen worden (taalleerkracht, inhaallessen, naaister, ...) en genuanceerde reflectie over de behoeften aan traditionele parkeerplaatsen (auto) en over de ontwikkeling van nieuwe mobiliteitsgewoontes gebaseerd op de actieve verplaatsingswijzen (tweewielers), wat betreft de behoefte aan buitenruimtes, met behoud van de bewoonbaarheidskwaliteiten en de privacy tussen de woningen. De analyse van de stedenbouwkundige vergunningen met betrekking tot deze villa's maakt het mogelijk duidelijk de te vervullen voorwaarden te definiëren zodat een verdeling overwogen kan worden (minimumoppervlakte van de woningen, aanwezigheid van gemeenschappelijke lokalen, mogelijkheid tot buitenruimtes, behoud van de privacy tussen de woningen, parkeerplaatsen voor auto's en fietsen, ...);
2. Afstemming van de configuratie van het perceel voor sportdoeleinden op die van gebied voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten van het GBP en van het voorschrift beperkt tot een sportgebied, waarbij de herbesteding tot woningen beperkt wordt en een parkeerzone afgebakend wordt in overeenstemming met de milieuvergunning;
3. Aanpassing van de voorschriften van de verkavelingsvergunningen in die zin dat ze verwijzen naar de voorschriften van het geldende plan - artikel 123 van het BWRO (**Artikel 123.** *Wanneer de gemeenteraad beslist dat de verkavelingsvergunning dient te worden gewijzigd, kan zij in het belang van de goede plaatselijke aanleg bij een met redenen omklede verordening de schorsing gelasten van de verkoop of van de verhuring voor meer dan negen jaar, van de*

vestiging van een erfpacht of opstalrecht van het geheel of van een gedeelte van de in de verkavelingsvergunning begrepen percelen);

4. Beoordeling van de bouwgebieden en van het potentieel (of niet) tot uitbreiding van het gebouwenbestand om de mogelijkheid te schrappen om villa's te slopen om er appartementsgebouwen (*betreft Edith Cavellstraat 81, 83 en 105*) van te maken en het gebouwenbestand te beperken en te beheersen ten bate van de zones in volle grond en de kwaliteit van de binnenterreinen van de huizenblokken;
5. Kwalitatieve analyse van het bebouwd patrimonium van het huizenblok in een streven naar vrijwaring van het patrimonium;
6. Kwalitatieve analyse van het groenscherm en van de struiken met het oog op een landschappelijke bescherming;
7. Bescherming van de ruimte bestaande uit de koeren en tuinen van de percelen van het huizenblok en ontwikkeling van de biodiversiteit ten bate van het groen netwerk in het noorden van het gemeentelijk grondgebied;
8. Mogelijkheid tot thermische isolatie van het gebouwenbestand met respect voor de typologieën en bouwprofielen, hetzij aan de gevel met behoud van de duurzame materialen van de gevelbekleding, hetzij aan het dak;
9. Aanpassing van de voorschriften van de achteruitbouwstrook, de zijdelingse inspringstrook en het tuingebied, zonder overlapping met de GSV maar door zich te baseren op de landschapskwaliteiten van het huizenblok.

I.4. De problematieken waarvoor het een oplossing wil bieden

De schriftelijke voorschriften aanvullen, de inhoud van het sportgebied verduidelijken, zowel in bestemming als in termen van grondinneming, bouwprofiel en parkeergelegenheid;

De verbetering van het binnenterrein van het huizenblok beogen, dat versnipperd is door de garageboxen en het sportgebied, door verbeteringen aan de gebouwen, de verbetering van de inrichting van de berijdbare en parkeerzones, de aanleg van groendaken, ... te voorzien;

De toegestane bestemmingen, het type woning, ... verduidelijken;

De bouwprofielen en de diepte van de bouwwerken beperken, de uitbreidingen beperken door de bouwgebieden te verkleinen, ...

I.5. De mogelijkheden die het wil aangrijpen

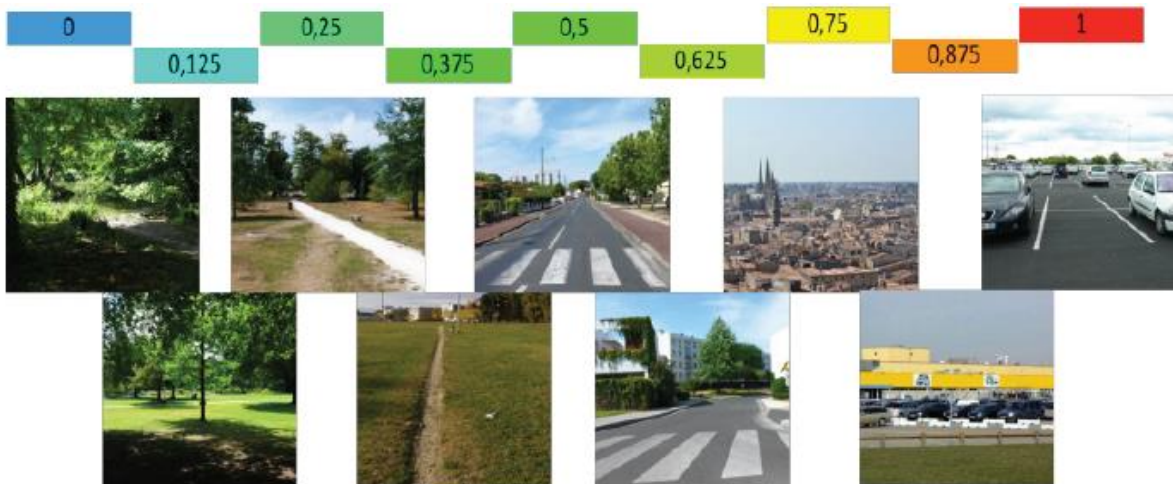
De invoering van de notie van biodiversiteit om de kwaliteit van de landschappelijke ruimtes en de thermische isolatie te verbeteren om het energieverbruik, de insijpeling of het hergebruik van het regenwater te beperken;

De klimaatopwarming beperken door de inrichting van de omgeving, van de openbare ruimtes, gebruikte materialen met een laag albedo, ...;

De invoering van de vegetatie in de inrichting van de openbare ruimtes als 'levende infrastructuur' (de stedelijke vegetatie doet de temperatuur lokaal dalen, de vegetatie creëert schaduw en beperkt de opwarming);

Het verkoelingseffect is des te groter als de vegetatie omvangrijk is en de bomenproportie groot is, wat een massa-effect veroorzaakt dat bestand is tegen de stroom van warme lucht. Om de inrichting van de beplante ruimtes en dit klimaatregelend effect te optimaliseren moeten de drie vegetatielagen (kruid-, struik- en boomlaag) verbonden en geworteld kunnen worden in een zone in volle grond die natuurlijk voorzien wordt van afvloeiend regenwater.

Exemple de classement d'aménagements - Source : E6 Consulting

Water en natuur in de openbare ruimte bevorderen, de openbare ruimte lokaal uitrusten met rustplaatsen, het voetgangersnetwerk bevorderen.

LAAG <https://www.permaculturedesign.fr/choisissez-vos-plantes-pour-creer-votre-jardin-foret/>

Boomlaag: de **hoogste** laag, die van de **grote bomen** (volgroeid meer dan 15 meter)

Laag van de kleine bomen: dit is de **tweede laag**, die van de **kleine bomen** (volgroeid tussen 7 en 15 meter hoog). Deze laag bevat een grote diversiteit gaande van pioniersbomen tot fruitbomen.

Klimlaag: de klimlaag is die van de **planten die een onderstel nodig** hebben om te groeien, het zijn slingerplanten.

Struiklaag: de struiklaag omvat alle **struiken en heesters van 1 tot 7 meter hoog**. We gaan ervan uit dat alle planten in deze laag houtgewassen zijn (die in staat zijn om hout te vervaardigen) en dat ze **vaak meerdere stammen** hebben (vertakking). Zeer interessante laag voor de productie van klein fruit.

Hoge kruidlaag: de hoge kruidlaag omvat de reuzengrassen (meer dan 50 cm), de varens, geneeskrachtige en aromatische planten. **Het zijn niet-houtgewassen**. Kies voor een **voedselbos** bij voorkeur voor vaste planten.

Lage kruidlaag: omvat alle **niet-houtgewassen** van minder dan 50 cm. Kies bij voorkeur voor **vaste planten**.

Bodembedekkende laag: omvat **planten die vlak boven de grond groeien en zich horizontaal voortplanten**. Het zijn doorgaans vaste planten.

Rhizosfeer: omvat **planten die bloembollen, knollen of wortelstokken voortbrengen**. Kies voor een **voedselbos** bij voorkeur voor **vaste planten**.

1.6. De moeilijkheden die overwonnen moeten worden

De goede afstemming tussen het residentiële huizenblok en de voorzieningen, meer bepaald inzake parkeergelegenheid, de garageboxen en de manoeuvreerruimtes van de appartementsgebouwen. De goede afstemming tussen de te bewaren eengezinswoningen en de eventuele mogelijkheid om bepaalde te verdelen, volgens nauwkeurige criteria.

1.7. De specifieke kenmerken van het beschouwde grondgebied

De te bewaren grote tuinen, de te bewaren en te verdichten boomgebieden, het te verbeteren binnenterrein van het huizenblok, meer bepaald in het sportgebied, de zonering aanpassen aan de verschillende huidige of toekomstige typologieën.

Het huizenblok heeft een biodiversiteitspotentieel-oppervlaktefactor (BAF) van 0,39. Met andere woorden 39 % van het huizenblok kan gewijd worden aan de biodiversiteit.

De belangrijke punten in het huizenblok zijn de grote bomen, de hagen, de wilde tuinen en de microhabitats voor de fauna.

In de openbare ruimtes bevinden de laanbomen zich daarentegen in slechte staat en zijn de boomspiegels zeer klein. Landschappelijke inrichtingen zoals plantenstroken langs de brede trottoirs en de boomspiegels vergroten tot regenboom (met waterreserve) maakt het mogelijk de kwaliteit van de openbare ruimte aanzienlijk te verrijken, maar ook ervoor te zorgen dat de fauna zich gemakkelijker kan verplaatsen tussen de groene ruimtes in de wijk. Sommige barrières zijn moeilijk te overwinnen, zoals het kruispunt Cavell/Montjoie.

II. Middelen om het plan te wijzigen

II.1. Het begrip van woning verduidelijken

BBP 15 ter behoudt de zones met eengezinswoningen en appartementsgebouwen. De bestemming moet verduidelijkt worden.

Het wil de verdeling van de grote woningen mogelijk maken op bepaalde specifieke voorwaarden. De aanvraag moet beantwoorden aan een aantal criteria en aantonen dat de structuur van het bouwwerk het toestaat.

De gewestelijke doelstelling tot verdichting van de tweede ring, die gepaard gaat met de voorspelbare bevolkingstoename, en tot bescherming van de binnenterreinen van de huizenblokken zijn twee nieuwe begrippen die enerzijds een beter gebruik van de burgerlijke bouwwerken mogelijk maken, die de verdeling in verschillende woningen zouden verdragen, en anderzijds de landschapskwaliteiten van de binnenterreinen van de huizenblokken in stand kunnen houden.

Het is belangrijk om bepaalde huizen te kunnen verdelen om de bevolking te doen toenemen zonder het gebouwenbestand uit te breiden. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft een beleid aangenomen dat veeleer gericht is op de renovatie en de duurzaamheid van de wijken.

II.2. Gemengdheid

Aangezien het plan grotendeels verwezenlijkt is, ligt de voornaamste uitdaging van de wijziging van dit oude plan in de toelating van de bijkomende bestemmingen, aangezien enkel huisvesting toegestaan was, en in de bijwerking van de schriftelijke en grafische voorschriften.

II.3. Aanpassing van de zonering

Daarnaast is de noodzaak tot aanpassing/wijziging van het plan opgedoken ingevolge verschillende vaststellingen. Het plan moet vandaag rekening houden met de aanpassing of de wijziging van de zonering naargelang de landschappelijke, patrimoniale en milieukundige doelstellingen, de beperkte bestemming van het sportgebied, het ontbreken van voorschriften over de bouwkundige aard van de bouwwerken (erker, dakkapel, ...) en rekening houden met rechtstoestanden.

II.4. Beantwoorden aan het GPDO

Het moet ook rekening houden met de doelstellingen van het GPDO. Het huizenblok of delen van het huizenblok zijn opgenomen in:

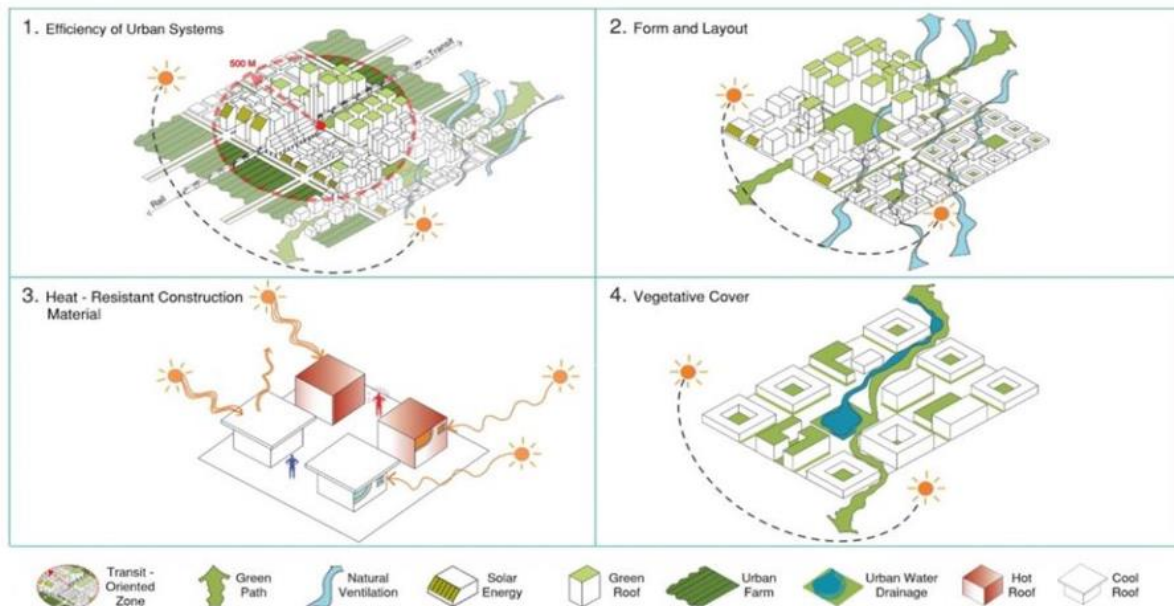
- Vergroeningszone;
- Groene voortzetting;
- Fietsnet;
- Perimeter voor verfraaiing en herwaardering van het erfgoed.

II.5. Beantwoorden aan de behoeften tot aanpassing van het stedelijk milieu

Figure 6.7 : Stratégies de planification urbaine pour faciliter les adaptations en milieu urbain

Source : UCCRN ARC3.2 Urban Planning and Urban Design Chapter, Raven et al., 2018

In https://document.environnement.brussels/opac_css/elecfile/Clim_06

Hitte-eilanden vermijden, de groene en blauwe gangen versterken, het regenwater beheeren, materialen vermijden die warmte opnemen, ...

II.5.1. De biodiversiteit vergroten

De wijzigingen van het BBP willen het voorschrift over de achteruitbouwstroken, de bebouwde dichtheid, de grondinneming, de materialen, de typologie van de bouwwerken (dakcapellen, onderschild, ...), de inrichting van de omgeving, ... aanvullen.

De nieuwe voorschriften willen bijgevolg de **beplanting** aanmoedigen en regels opstellen voor de inrichting van de omgeving.

Het bomenrijk landschap van dit huizenblok wordt beschermd door de aanleg van een beschermzone voor bomen om de bomen te behouden en dit type planten te versterken om een koelte-eiland en een groengebied van het noorden naar het zuiden van het huizenblok te creëren.

Om de inrichting van de beplante ruimtes en dit klimaatregelend effect te optimaliseren moeten de drie vegetatielagen (kruid-, struik- en boomlaag) verbonden en geworteld kunnen worden in een zone in volle grond die natuurlijk voorzien wordt van afvloeiend regenwater.

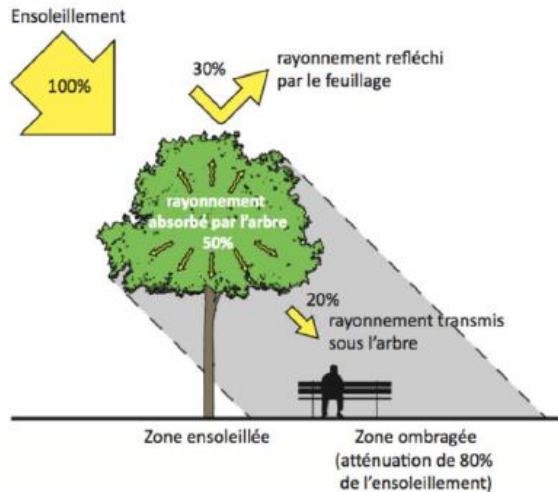
De inrichting van de omgeving wordt zoals in de GSV onderverdeeld in achteruitbouwstrook, zijdelingse inspringstrook en gebied voor koeren en tuinen, met hun eigen specifieke kenmerken.

De bestaande garages die het huizenblok zwaar aantasten krijgen ook een specifieke zonering om de impact ervan te verkleinen. In geval van afbraak wordt de grondinneming opgenomen in het gebied voor koeren en tuinen.

Om de verplaatsing van de fauna te vereenvoudigen moeten muurtjes en volle omheiningen vermeden worden.

II.5.2. De kwaliteit van de openbare ruimtes verbeteren

Tot slot maken de voorschriften met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimtes het mogelijk beter rekening te houden met alle gebruikers en groene ruimtes naast de weg te creëren door de planten beter te integreren, meer bepaald de laanbomen. De opvang van het afvloeiend water moet zodanig ontworpen worden dat het zo veel mogelijk in deze ruimtes in volle grond geloosd wordt.

Rôle de climatiseur du végétal dans l'espace urbain
par les processus d'ombrage et d'évapotranspiration
D'après APUR (2012) et ECIC (2014)

II.5.3. De hitte-eilanden beperken

De buitenwarmte wordt meer opgeslagen in de stad dan in een gebied buiten de stad. De dichtheid van de gebouwen en de eigenschappen van de materialen zorgen er immers voor dat de warmte geabsorbeerd wordt. De stad heeft het moeilijker om de warmte 's nachts terug te geven.

Alle lagen spelen een rol in het thermisch comfort van de stedelijke ruimtes: de bodem en de gebouwen.

De aanleg- en bouwprojecten kunnen een beroep doen op 3 grote technieken:

- Aanbrengen van reflecterende materialen (behandeling van de gevels en bodem met lichte materialen);
- Oppervlaktewater, wadi, fontein;
- Beplanting van de stedelijke ruimtes, laanbomen, beplanting van de gevels en daken.

We kunnen de oppervlakte van de hitte-eilanden verkleinen door:

- De aanwezigheid van de natuur en van het water op de percelen en in de inrichting van de openbare ruimte te versterken;
- De groene ruimtes te vergroten, die een rol van zonnefilter spelen en evapotranspiratie mogelijk maken;
- Een geschikte keuze te maken voor de bouwmaterialen en bodembekledingen.

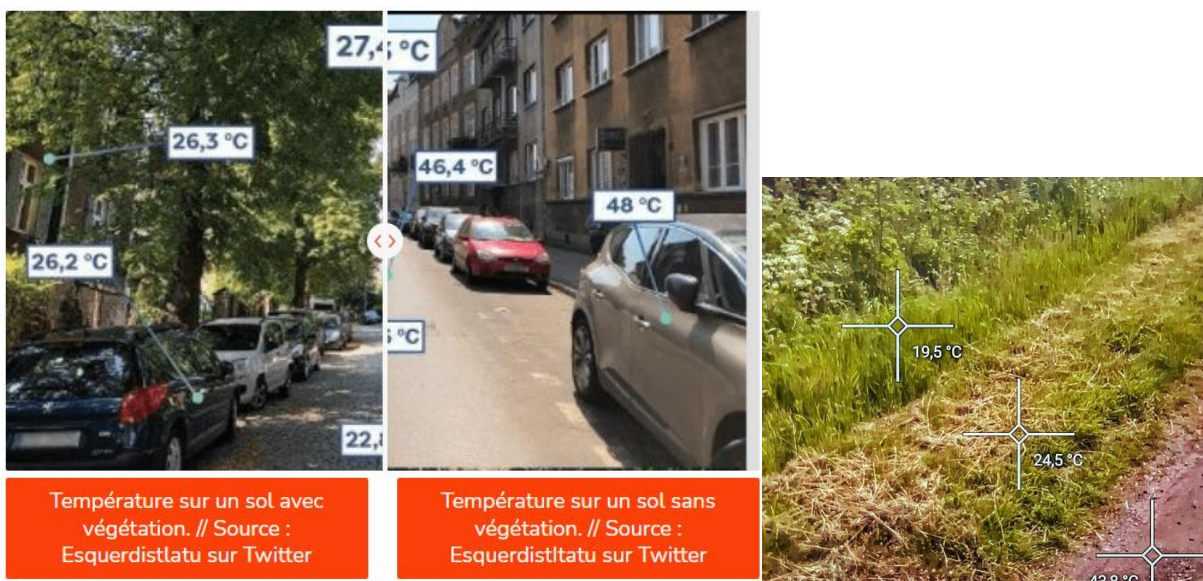
Het effect van het groenscherm heeft 's nachts een veel grotere impact op het effect van hitte-eiland. Vegetatie zou dus de meest geschikte oplossing zijn om de effecten van de warmte in een stedelijk milieu te verzachten.

Het huizenblok is relatief beschermd door de aanwezigheid van vegetatie en een halfopen bebouwing. De inrichtingen moeten echter verbeterd worden om verder te gaan in het initiatief. En dat is nodig wegens de klimaatvoorspellingen met meer 'warme' dagen en minder 'koude' dagen per jaar.

https://document.environnement.brussels/opac_css/electfile/Clim_06

Data.gov.be: Brussels Hoofdstedelijk Gewest: cartografie van de stedelijke koelte-/hitte-eilanden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, opgesteld in 2018. Deze simulatie van de warmtestress is gebaseerd op het model van de gemiddelde "Wet Bulb Globe Temperature" over 24 uur, die rekening houdt met de luchttemperatuur maar ook met de blootstelling aan zonnestrallen, de wind en de luchtvochtigheid, voor een typische warme zomerdag (meer bepaald 24 augustus 2016).

Warmtestress vermijden

De temperatuur is een belangrijke factor in de groei van de planten. Hij bevordert de biochemische reacties en de groei tot het optimale, waarna een te hoge temperatuur ongunstig is voor de groei van de planten.

Bomen hebben een grote impact op het microklimaat, verkleinen door hun schaduw het effect van hitte-eiland en doen door de evapotranspiratie van de planten de luchttemperatuur dalen (water dat verandert van vloeistof naar gas koelt af).

Bij een hittegolf transpireert een boom die geen water meer heeft om terug te geven indien de bodem droog is niet meer. De opslag van het water van de openbare ruimte maakt het in de zomer mogelijk om water terug te geven aan de wadi's om het effect van evapotranspiratie opnieuw op te starten.

Laanbomen hebben een impact op de schaduw van de wegen. Hun invloed op het klimaat varieert naargelang de soorten bomen en hun capaciteit om schaduw te werpen.

In [La nature en ville comme élément de confort climatique : une vidéo pédagogique du Cerema | Cerema](#)

Groendaken spelen net als de bodem ook de rol van opvang van regenwater en evapotranspiratie (verkoelend effect).

II.5.4. Het regenwater op het perceel en in de openbare ruimte beheren

Om de riolering niet te overbelasten en het regenwater terug te geven aan de bodem moet het geïntegreerd regenwaterbeheer (GRWB):

- De zero lozing van regenwater beogen in geval van bouwwerk of uitbreiding van 20 m², waarbij idealiter minstens een deel van het bestaande dak aan dit beheer gekoppeld wordt;
- Een multifunctionaliteit van de werkstukken voor het regenwaterbeheer voorstellen. De voorzieningen voor het GRWB moeten andere functies bevatten zoals de ontwikkeling van de biodiversiteit, de creatie van koelte-eilanden, de integratie in de weg, ...;
- Een minimumverhouding opleggen tussen de oppervlakken die voorzien zijn voor infiltratie en de afvloeiende oppervlakken die opgevangen worden in de infiltratievoorziening (1/10);
- Regenbomen op de weg voorstellen.